

Posudek na bakalářskou práci Současná reflexe vztahu sociální stratifikace a spotřeby

Předložená bakalářská práce shrnuje vybrané teorie sociální stratifikace. První část práce je věnována stručnému představení klasických teorií sociální stratifikace, poté se autorka věnuje teoriím, které se zabývají otázkou spotřeby a sociální stratifikace. Práce je dobře a přehledně napsaná a má jasnou strukturu. Její slabinou je encyklopedický charakter a absence jakékoliv reflexe představených teorií či úvah o jejich použitelnosti při snaze vysvětlit dnešní společnosti. Konkrétnější připomínky shrnuji níže:

- 1) První část představuje základní teorie sociální stratifikace (Marx, Weber, Lenski, funkcionalistický přístup atd.). Autorka sice v úvodu deklaruje, že pozdější tematizace vztahu mezi spotřebou a sociální stratifikací na tyto teorie navazují, v práci však není sebemenší snaha o to propojení těchto teorií s pozdějšími přístupy zabývající se strukturou. V první části práce tak nalezneme odstavec o Marxovi, kde se dozvíme o výrobních prostředcích, odstavec o Weberovi, kde se dozvíme o existenci tří řádů, nikde však není ani zmínka o tom, jak tyto teorie ovlivnili pozdější tematizaci spotřeby.
- 2) Druhá část přináší přehled teorie P. Bourdieu, bohužel opět bez jakékoliv snahy o reflexi či zamyšlení nad tím, do jaké míry jsou jeho teorie aplikovatelné na dnešní sociální realitu.
  - a. Opravdu platí, že „členové dělnické třídy při výběru oblečení dbají zejména na to, aby byl kvalitní a 'dlouho vydržel'....“, zatímco „elitní a střední třída dbá spíše na celkový vzhled“?
  - b. Některým argumentům prostě nerozumím, například o funkčnosti jídla v dělnických rodinách (str. 18).
- 3) V práci se objevují i nepřesnosti.
  - a. Například Katrňáka nelze zařadit mezi autory zpochybňující existenci sociálních tříd. Citovaná kniha je přehledová učebnice shrnující současné přístupy ke stratifikaci, pokud teorie zpochybňující význam tříd cituje, neznamená to, že lze zařadit to této skupiny.
  - b. Taky nelze tvrdit, že do Bourdieu bylo ekonomické hledisko původu sociálních nerovností považováno za jediné možné. Co třeba Max Weber?

Celkově práci doporučuji k obhajobě.

Dana Hamplová
Praha, 12.6.2011